

ZAPISNIK

sa 37. sjednice Odbora za evropske integracije Skupštine Crne Gore, održane 8. juna 2015. godine

Sjednica je počela u 14.15 časova.

Sjednici je predsjedavala Marija Maja Ćatović, zamjenica predsjednika Odbora.

Sjednici su prisustvovali članovi Odbora: Predrag Sekulić, Šefkija Murić, Obrad Mišo Stanišić, Koča Pavlović, Genci Nimanbegu, Danko Šarančić i Azra Jasavić.

Sjednici je, u svojstvu zamjene člana Odbora, prisustvovao poslanik Veljko Zarubica.

Sjednici nijesu prisustvovali Slaven Radunović, predsjednik Odbora i članovi: Nada Drobnjak, Damir Šehović, Srđa Popović i Predrag Bulatović.

Sjednici su prisustvovali saradnice u Odboru: Sanja Bulatović i Marija Milošević.

Sjednici su prisustvovali predstavnici Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija: ambasador Aleksandar Andrija Pejović, državni sekretar za evropske integracije i glavni pregovarač za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore EU, Snežana Radović, generalna direktorka Generalnog direktorata za evropske poslove, Nevenka Vulićević, direktorka Direkcije za usklađivanje s pravnom tekovinom EU, Miodrag Radović, sekretar Pregovaračke grupe i Nada Vojvodić, savjetnica u Kancelariji glavnog pregovarača zadužena za komunikaciju sa Skupštinom Crne Gore.

Sjednici je prisustvovala i predstavnica NVO Institut alternativa Aleksandra Vavić.

Sjednica je bila otvorena za javnost i ispraćena od strane predstavnika medija.

* * * * *

Nakon što je zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Ćatović konstatovala da postoji kvorum za rad i odlučivanje, utvrđen je sljedeći

DNEVNI RED :

- *Usvajanje zapisnika sa 34. sjednice Odbora;*
 - *Usvajanje zapisnika sa 35. sjednice Odbora;*
 - *Usvajanje zapisnika sa 1. zajedničke sjednice Odbora za evropske integracije i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet;*
- 1. Peti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period januar – mart 2015. godine;**
 - 2. Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018;**
 - 3. Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018;**
 - 4. Prilog Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2015. godinu, za period 1. septembar 2014 – 1. april 2015. godine.**

* * * * *

Zamjenica predsjednika Odbora pozvala je članove Odbora da se izjasne o zapisnicima sa 34. i 35. sjednice Odbora, kao i sa 1. zajedničke sjednice Odbora za evropske integracije i Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Zapisnici su jednoglasno usvojeni, bez primjedbi.

TAČKA 1

Peti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period januar – mart 2015. godine

Zamjenica predsjednika Odbora Marija Maja Čatović na početku je kazala da dokument sadrži informacije o dinamici političkog dijaloga, pristupnim pregovorima i sprovođenju projekata u okviru IPA programa. U Izvještaju se, u dijelu posvećenom sprovođenju SSP-a, navodi da je Evropska komisija pohvalila napredak Crne Gore, posebno u pogledu donošenja zakona u antikorupciji i pravosuđu, ali i dala smjernice za dalje ostvarivanje napretka u drugim oblastima od značaja. Čatović je dodala da država treba da pokaže da je spremna i za implementaciju zakona, odnosno kadrovsku i administrativnu izgradnju institucija zaduženih za njihovo efikasno sprovođenje, te dala riječ ambasadoru Aleksandru Andriji Pejoviću, glavnom pregovaraču za vođenje pregovora Crne Gore sa EU.

Ambasador Pejović je kazao da su u dijelu koji se tiče političkog dijaloga, u Izvještaju notirani susreti sa predstavnicima Belgije, Baden-Virtemberga, Njemačke, Slovačke, Bugarske i Evropskog parlamenta. U dijelu pristupnih pregovora, navodi se da je Crna Gora otvorila pregovore u poglavljima 16 – Porezi i 30 – Vanjski odnosi, 30. marta u Briselu. Takođe, usvajanjem Akcionog plana za poglavlje 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, ispunjeno je početno mjerilo za otvaranje ovog poglavlja. Usvojen je Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018 (PPCG), kao i inovirani akcioni planovi za poglavlja 23 i 24. Kad su u pitanju poglavlja 23 i 24, u izvještajnom periodu su u Crnoj Gori boravile ekspertske misije, dvije na temu pravosuđa, dvije na temu ljudskih prava i jedna na temu antikorupcije, a održan je i Pododbor za pravdu, slobodu i bezbjednost. U cilju informisanja javnosti o procesu pristupanja, održane su javne debate na temu poglavlja 14 – Saobraćajna politika i 15 – Energetika, a počeo je sa radom portal www.eu.me. Pored toga, glavni pregovarač je učestvovao u evropskom kafeu koji je organizovala NVO Centar za građansko obrazovanje. Kad je u pitanju rad Odbora za evropske integracije, ovo tijelo je razmotrilo izvještaje o sprovođenju poglavlja za poglavlja 16 – Porezi i 29 – Carinska unija, Četvrti kvartalni izvještaj o ukupnim aktivnostima u okviru procesa integracije Crne Gore u EU, za period januar – mart 2015. godine, Četvrti kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz PPCG-a za period 2014-2018, Izvještaj o realizaciji Akcionog plana za 2014. za sprovođenje Strategije informisanja javnosti o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji 2014-2018 (Komunikaciona strategija), kao i Akcioni plan za 2015. za sprovođenje Komunikacione strategije. U izvještajnom periodu, Ministarstvo je dalo mišljenje na 29 predloga zakona i podzakonskih akata. Kad je u pitanju korišćenje sredstava iz IPA fondova, u III i IV komponenti su nastavljene neophodne aktivnosti nakon dobijanja akreditacije za decentralizovano upravljanje sredstvima, dok za V komponentu Crna Gora nije dobila akreditaciju, pa su realizovani projekti nalik IPARD-u. Kad je u pitanju IPA II, donijet je Zakon o potvrđivanju Okvirnog sporazuma između Crne Gore koju predstavlja Vlada Crne Gore i Evropske komisije o pravilima za sprovođenje finansijske pomoći Unije Crnoj Gori u okviru Instrumenata pretpristupne podrške, a u I kvartalu su odrađene pripremne aktivnosti za korišćenje sredstava iz ove finansijske perspektive. Ambasador Pejović je istakao da je Vlada donijela odluku o osnivanju Nacionalne komisije za investicije, koja je već imala jedan sastanak, a koja ima nadležnost da prati velike infrastrukturne projekte i da ih procjenjuje, kako bi ih predložila Zapadno-balkanskom investicionom okviru (ZIO) za dobijanje sredstava.

Članica Odbora Azra Jasavić upitala je kada se očekuje otvaranje poglavlja 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, imajući u vidu da je ta oblast od krucijalnog značaja za građane. Takođe, zatražila je pojašnjenje o tome ko čini Nacionalnu komisiju za investicije, koje su joj nadležnosti i na osnovu kojih kriterijuma je formirana.

Ambasador Pejović je odgovorio da poglavlje 19 predstavlja jedno od onih poglavlja koja zahtijevaju poseban pristup, sa strateškim opredjeljenjem države o tome na koji način će uskladiti svoje zakonodavstvo. Nakon konsultacija sa EK, Vlada je usvojila Akcioni plan za ovo poglavlje u martu i poslala ga, nakon čega se očekuje izvještaj EK o ispunjenju početnih mjerila, kako bi Crna Gora predala svoju pregovaračku poziciju. On je iskazao nadu da će EK za nekoliko sedmica pripremiti izvještaj i predati ga Savjetu, nakon čega bi se nacrt pregovaračke pozicije razmatrao na sjednici Odbora za evropske integracije u julu, a zatim pozicija predala u septembru. Istakao je da je nacrt pozicije skoro završen i usaglašava se između Ministarstva rada i socijalnog staranja i Ministarstva za ljudska i manjinska prava. Kad je u pitanju Nacionalna komisija za investicije, kazao je da su sve države kandidati za članstvo u obavezi da imenuju ovu komisiju, čija je glavna uloga da pruži podršku infrastrukturnim projektima na lokalnom i državnom nivou, kako bi se obezbijedila sredstva iz Zapadno-balkanskog investicionog okvira, koji je za ove namjene opredijelio više od 20 miliona eura. On je pojasnio da je ovo tijelo formirano na osnovu preporuka EU, jer je u novoj finansijskoj perspektivi zatraženo da države imaju tijelo koje će dati potvrdu da projekat koji se kandiduje za finansijska sredstva ima podršku države. U sastavu Nacionalne komisije za investicije su predsjednik Vlade, četiri potpredsjednika Vlade, NIPAK, savjetnik predsjednika Vlade za infrastrukturne projekte i ministar finansija. Pejović je naglasio da je prisustvo ministra finansija u ovom tijelu naročito važno, jer samo on može dati potvrdu da će određeni infrastrukturni projekat dobiti podršku za kofinansiranje iz nacionalnog budžeta. Na prvom sastanku, održanom prije tri sedmice, definisani su pravilnik, procedura rada i metodologija, a već na narednom sastanku će se razmatrati prvi projekti koji će biti kandidovani Zapadno-balkanskom investicionom okviru. Pejović je dodao da je Srbija takođe oformila ovo tijelo, a da se očekuje da ga formiraju i ostale države u narednih mjesec dana, što je neophodno kako bi se region ozbiljnije posvetio infrastrukturnim projektima, posebno u svjetlu tzv. Berlinskog procesa, jer sad postoji razrađena mreža koridora i ruta koje su od ključnog značaja za razvoj trans-evropskih mreža.

Nakon što je utvrđeno da više nema prijavljenih za diskusiju, zamjenica predsjednika Odbora je zaključila ovu tačku, te predložila da, s obzirom na to da se druga i treća tačka tiču Programa pristupanja Crne Gore EU za period 2015 – 2018 i Izvještaja o realizaciji PPCG-a, da se u drugoj tački samo predstavi PPCG, a u trećoj Izvještaj o realizaciji PPCG-a, nakon čega će se diskusija za obje tačke objediniti. Pošto su se članovi Odbora saglasili sa predlogom, prešlo se na razmatranje druge tačke dnevnog reda.

TAČKA 2

Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018;

Glavni pregovarač Aleksandar Andrija Pejović kazao je da je novi Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018 usvojen na sjednici Vlade 5. februara, a da se njegovo ažuriranje planira svake naredne godine. On je istakao da ovaj dokument sadrži pregled svih aktivnosti u procesu približavanja EU kroz strategijski okvir (strategije, akcioni planovi, platforme, programi), zakonodavni okvir (zakoni i podzakonski akti) i administrativne kapacitete koje treba prilagoditi. U okviru Programa pristupanja, za naredni četvorogodišnji period je planirano 167 strategijskih dokumenata i 1076 zakonskih propisa (185 zakona i 891 podzakonski akt). U 2015. godini se očekuje najveća strateška i zakonodavna aktivnost, sa ukupno 76 strategijskih dokumenata i 350 zakonskih propisa (72 zakona i 278 podzakonskih akata). Kad su u pitanju konkretne oblasti, najintenzivniji strategijski rad u 2015. godini se očekuje u poglavljima 1 – Sloboda kretanja robe, 17 – Ekonomska i monetarna politika, 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, 27 – Životna sredina i 28 – Zaštita potrošača i zdravlja.

Najviše strategijskih dokumenata su planirali Ministarstvo ekonomije, Ministarstvo finansija, Ministarstvo održivog razvoja i turizma, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Kad su u pitanju zakonski propisi, najveći broj akata se očekuje u oblastima koje pokrivaju poglavlja 6 – Privredno pravo, 8 – Konkurencija, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 27 – Životna sredina i 28 – Zaštita potrošača i zdravlja. Najviše podzakonskih akata je planirano u poglavljima 1 – Sloboda kretanja roba, 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost i 28 – Zaštita potrošača i zdravlja.

Nakon predstavljanja najvažnijih informacija o PPCG-u, prešlo se na razmatranje Prvog kvartalnog izvještaja o njegovom sprovođenju.

TAČKA 3

Prvi kvartalni izvještaj o realizaciji obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji za period 2015 – 2018;

Ambasador Pejović je kazao da je u I kvartalu tekuće godine, od planiranih 96 zakona i podzakonskih akata, realizovano 46 akata odnosno 48%, a od 22 strategijska dokumenta je ispunjeno njih 16, odnosno 73%. U poglavlju 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor je planirano 23 propisa, od čega je realizovano 70%, u poglavlju 1 – Sloboda kretanja roba od 19 propisa je ispunjeno 68%, dok je u poglavlju 10 – Informatičko društvo i mediji od 10 propisa realizovano 40%. Stopostotnu realizaciju imala su poglavlja 16 – Porezi, 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost i 25 – Nauka i istraživanje. Kad su u pitanju strategije, najviše strategijskih akata je bilo u poglavljima 2 – Sloboda kretanja radnika, 14 – Saobraćajna politika, 19 – Socijalna politika i zapošljavanje, 20 – Preduzetništvo i industrijska politika, 23 – Pravosuđe i temeljna prava i 26 – Obrazovanje i kultura. Najviše strategija je planirano u oblastima koje se tiču ekonomske i monetarne politike, zaštite potrošača i zdravlja i socijalne politike. Pejović je istakao da je, povodom niskog stepena realizacije akata, donijeta odluka o usvajanju plana sanacije, a svi resori su dobili instrukciju od Generalnog sekretarijata Vlade da intenziviraju napore kako bi se povećao stepen realizacije. Dodao je da će se sa Drugim kvartalnim izvještajem, koji će biti na sjednici Vlade 9. jula, donijeti zaključci o nivou sprovođenja obaveza u prvoj polovini godine.

Poslanica Jasavić je upitala šta Vlada namjerava da učini po pitanju realizacije obaveza u poglavlju 12 – Bezbjednost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor, imajući u vidu da je u nekom od ranijih izvještaja prikazano da Ministarstvo zdravlja nije sprovelo svoje obaveze u vidu donošenja niza podzakonskih akata. Ona je istakla da oblast bezbjednosti hrane predstavlja važno pitanje za sve građane i da se očekuje da ona bude u skladu sa evropskim standardima.

Zamjenica predsjednika Odbora ukazala je na problem disproporcije u odnosu između zakona koji se u dokumentu smatraju „realizovanim“ i onih koji su usvojeni u Skupštini. Podsjetila je na činjenicu da su na 34. sjednici Odbora za evropske integracije od 13. marta, na kojoj je razmatrana Informacija o sprovođenju PPCG-a za 2014. godinu, članovi Odbora ukazali na činjenicu da su određeni predlozi zakona prikazani kao realizovani, iako su još uvijek u skupštinskoj proceduri ili nijesu ni podnijeti Skupštini na usvajanje, a takva praksa je nastavljena i u ovom izvještaju. Ona je istakla da je u Prvom kvartalnom izvještaju navedeno više zakona kao realizovano, a da su oni tek u skupštinskoj proceduri, ili čak nijesu ni podnijeti Skupštini: Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o informacionoj bezbjednosti, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Krivičnog zakonika, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda i Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o rodnoj ravnopravnosti. Čatović je istakla da je Odbor svjestan da je ta sugestija iskazana tek na sjednici u martu, ali da je još uvijek pogodno vrijeme da se izmijeni metodologija definisanja šta su to „realizovani“ akti.

Član Odbora Genci Nimanbegu kazao je da u sklopu obaveza u poglavlju 23 – Pravosuđe i temeljna prava, treba donijeti strategiju za zapošljavanje Roma i Egipćana, te izmijeniti Zakon o manjinskim pravima i slobodama. On je pojasnio da postojeći zakon, koji tretira funkcionisanje Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava, daje pravni okvir za poboljšanje manjinskih prava, ali da se zbog političkih odluka dešava paradoksalna situacija, u kojoj srpska zajednica koja ne prihvata manjinski status, koristi sredstva iz Fonda, odnosno – od manje od 4 miliona eura, koliko je bilo raspodijeljeno u 2014. godini, Srpski nacionalni savjet je uzeo preko 2 miliona eura. Nimanbegu je dodao da je evidentan decenijski pad broja Albanaca u Crnoj Gori, što nije u vezi samo sa njihovim manjinskim, već i ekonomskim pravima, pa kroz evropske integracije treba omogućiti ekonomski razvoj područja u kojima su oni većinsko stanovništvo, jačanje njihovih političkih prava, kao i decentralizaciju određenih politika. Dalje, Nimanbegu je upitao ambasadora Pejovića koliko je osoba dosad dobilo azil u Crnoj Gori, imajući u vidu da je upućeno par hiljada zahtjeva za azil u 2014. godini. On je upitao da li se u 2015. godini bilježi rast zahtjeva za azil, imajući u vidu da prostor Zapadnog Balkana postaje veliko tranzitno područje.

Povodom realizacije obaveza u poglavlju 12, ambasador Pejović je kazao da više ministarstava i službi imaju nadležnosti u toj oblasti, a najviše predviđenih akata ima Veterinarska uprava, koja nije realizovala pet akata u I kvartalu, koji se uglavnom odnose na pravilnike za dijagnostičke metode za otkrivanje i potvrđivanje određenih bolesti kod riba, suzbijanje zarazne bolesti TSE itd. Kad je u pitanju Ministarstvo zdravlja, ta institucija ima devet nerealizovanih akata, od čega je samo jedan akt iz poglavlja 12 – pravilnik koji reguliše kvalitet prirodne mineralne, prirodne izvorske i stone vode, dok se ostali akti tiču poglavlja 1 – Sloboda kretanja robe i 28 – Zaštita potrošača i zdravlja. Pejović je dodao da je poglavlje 12 jedno od najzahtjevnijih, a preduslov za sprovođenje obaveza je donošenje strategije, koja je u nacrtu, ali koja ne može biti usvojena prije donošenja novog Zakona o bezbjednosti hrane. Taj zakon je takođe u nacrtu i uskoro će biti prosljeđen Evropskoj komisiji, a na osnovu njega će se donijeti set drugih zakona koji tretiraju sadni materijal, sjemenje, zaštitu životinja i dr. U pogledu bezbjednosti hrane, kako je kazao Pejović, mnoge države su pribjegavale fleksibilnijim rješenjima, zbog toga što se na nivou EU donosi veliki broj pravilnika, a nemoguće je uskladiti sve podzakonske akte ako to podrazumijeva i izmjene zakona. On je naveo da je u Hrvatskoj usvojena zakonska odredba kojom se ministar poljoprivrede ovlašćuje da donosi podzakonske akte i bez uporišta u samom zakonu, a neke države su se pozivale direktno na pravnu tekovinu prilikom usvajanja podzakonskih akata. Taj princip još uvijek nije moguć u Crnoj Gori jer nije država članica, što proces usklađivanja čini kompleksnim sa zakonodavne tačke gledišta. Pejović je dodao da ovo poglavlje ne nameće velike obaveze lokalnim samoupravama, niti velike finansijske izdatke, ali jeste skupo u nekim elementima, kao što je činjenica da će svaki granični prelaz morati da ima inspeksijski punkt za provjeru prehrambenih proizvoda životinjskog porijekla i prostrojenja za uništavanje životinjskih nusproizvoda. Pejović je istakao da će ovo poglavlje biti otvoreno sljedeće godine, a ono je ključno za napredak u poglavljima 11 – Poljoprivreda i ruralni razvoj i 13 – Ribarstvo, jer se za izvoz u EU moraju ispuniti ključni preduslovi iz oblasti bezbjednosti hrane. Kako je on kazao, trenutno Crna Gora u EU može da izvozi samo pet proizvoda od ribe i kože, a napredak u ovom poglavlju će otvoriti evropsko tržište i za ostale proizvode. Ambasador je dodao da se zbog specifičnosti ovog poglavlja usvajaju i podzakonski akti koji nijesu bili planirani, pa time PPCG postaje samo smjernica, ali ne i sveobuhvatan spisak obaveza. U pogledu razlike između realizovanih i usvojenih akata, Pejović je kazao da PPCG kao dokument Vlade mjeri napredak u pogledu procedura Vlade, te da je prilikom definisanja njegove strukture bilo rasprave o tome da li akt treba smatrati realizovanim tek nakon donošenja u Skupštini, ali je preovladao stav da Vlada ne može da nadzire rad Skupštine i da se zbog toga realizovanim aktom smatra utvrđeni tekst zakona. On je kazao da je to i dobar sistem za Skupštinu, imajući u vidu da se može upoznati sa budućim zakonodavnim obavezama, ali i prozvati resore za koje utvrdi da kasne sa dostavljanjem predloga zakona. Kad je u pitanju set zakona koje je pomenula zamjenica Čatović, on je kazao da su tri predloga zakona u skupštinskoj proceduri, a Predlog zakona o informacionoj bezbjednosti je

utvrđen, ali se čeka na mišljenje Evropske komisije već sedam mjeseci. On je dodao da je Ministarstvo otvoreno za predloge izmjena PPCG-a na način da on notira i donošenje zakona u Skupštini. Kad je u pitanju Predlog zakona o manjinskim pravima i slobodama, Pejović je kazao da je on prošao procedure Vlade, a da će novim zakonskim tekstom umnogome biti unaprijeđeno funkcionisanje Fonda za zaštitu i ostvarivanje manjinskih prava. U pogledu zahtjeva za azil, tokom prošle godine je bilo 2312 zahtjeva, od čega je odobreno četiri, a ove godine je odobreno tri zahtjeva. Pejović je istakao da najveći broj tražilaca azila u trenutku hvatanja u ilegalnom prelasku granice ne želi da ostane u Crnoj Gori, već idu dalje ka državama EU, zbog čega i ne dobijaju azil. Kad su u pitanju crnogorske institucije, sve službe koje se bave tražiocima azila i ilegalnim imigrantima su prošle brojne obuke, u cilju sprečavanja infiltracije organizovanih kriminalnih grupa za trafiking, ali i postupanja sa ranjivim grupama migranata. Pejović je zaključio podatkom da će se kroz Akcioni plan za poglavlje 24 naći rješenje za odvojeni smještaj djece, žena i muškaraca, čime će Crna Gora biti bolje pripremljena nego države u ranijim talasima proširenja.

Nakon što je ova tema iscrpljena, prešlo se na sljedeću tačku dnevnog reda.

TAČKA 4

Prilog Izvještaju Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2015. godinu, za period 1. septembar 2014 – 1. april 2015. godine

Poslanica Čatović je kazala da se Prilog Izvještaju o napretku, u skladu sa ustanovljenom praksom, sastoji od tri dijela: politički kriterijumi, ekonomski kriterijumi i sposobnost preuzimanja obaveza iz članstva za 33 pregovaračka poglavlja. U okviru političkih kriterijuma, dat je osvrt na rad Skupštine, Vlade i državne uprave. Ona je podsjetila da je u izvještajnom periodu Skupština donijela 64 zakona, među kojima su i zakoni iz oblasti pravosuđa i borbe protiv korupcije: Zakon o Ustavnom sudu Crne Gore, Zakon o Državnom tužilaštvu, Zakon o Specijalnom državnom tužilaštvu, Zakon o sudovima, Zakon o Sudskom savjetu i sudijama, Zakon o sprječavanju korupcije, Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju sukoba interesa, Zakon o lobiranju i Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. U istom periodu, radna tijela su održala 8 kontrolnih i 27 konsultativnih saslušanja.

Na početku diskusije, poslanik Pavlović je upitao koliko izmjena u Prilogu mogu da sugerišu poslanici, kao članovi Odbora za evropske integracije.

Ambasador Pejović je kazao da je ovaj dokument prosljeđen Evropskoj komisiji početkom maja, a da on nije finalan, jer će biti dopunjen drugim Prilogom, koji će biti izrađen za period april – septembar. S tim u vezi, sve sugestije članova Odbora mogu da se inkorporiraju u drugi Prilog, jer će tek na osnovu oba dokumenta Evropska komisija sastavljati Izvještaj o napretku. Pejović je obavijestio da će od ove godine Izvještaj o napretku biti urađen po drugačijoj metodologiji, koja podrazumijeva sveobuhvatniji pregled napretka u nekoliko probnih poglavlja i komparaciju napretka sa drugim državama kandidatima. Kako je on kazao, fokus će biti na ukupnoj spremnosti u probnim poglavljima, na način da to bude mjerljivo i uporedivo sa ostalim zemljama Zapadnog Balkana i Turskom. Probna poglavlja će biti finansijske i pravne prirode, odnosno poglavlja 5 – Javne nabavke, 18 – Statistika, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost i 32 – Finansijski nadzor. Ako se pokaže kvalitetnom, ova metodologija će od sljedeće godine biti primijenjena na sva poglavlja. Kad je u pitanju napredak Crne Gore u izvještajnom periodu, Pejović je kazao da je država otvorila dodatnih šest pregovaračkih poglavlja: 16 – Porezi, 18 – Statistika, 28 – Zaštita potrošača i zdravlja, 29 – Carinska unija, 30 – Vanjski odnosi i 33 – Finansijske i budžetske odredbe. Dalje, u izvještajnom periodu su usvojeni antikorupcijski zakoni, adaptirani akcioni planovi, te usvojen PPCG za period 2015 – 2018. U dijelu Priloga koji tretira ekonomske kriterijume, prema riječima ambasadora, date su informacije o konsolidaciji javnih finansija, prihodima i rashodima, rezultatima u borbi protiv sive ekonomije, prilivu stranih direktnih investicija i o stanju u bankarskom sistemu. Na kraju

izlaganja, Pejović je istakao da EK izrađuje Izvještaj o napretku ne samo na osnovu ovog dokumenta, već i na osnovu izvještaja međunarodnih i nevladinih organizacija, izvještaja država članica i drugih institucija. Ove godine, Izvještaj će biti objavljen 12. oktobra.

Poslanik Pavlović je upitao da li Prilog treba da sadrži samo pohvale na račun rada institucija ili se može dopuniti i kritičkim stavovima o određenim pitanjima. On je kazao da je bolji pristup da poslanici intervišu na sadržaj teksta, nego da šalju svoje argumente evropskim institucijama. Pomenuo je primjer Etičkog kodeksa poslanika, za koji je u Prilogu navedeno da je usvojen, ali po njegovim ocjenama Etički kodeks samo paušalno pominje korupciju i konflikt interesa, iako je u svim evropskim državama to antikorupcijski akt. Pavlović je kazao da bi Etički kodeks trebalo da propiše procedure za zaštitu Skupštine od konflikta interesa i korupcije, naročito sada kada je u sistem uvedena profesija lobista. Kao drugi primjer, u cilju argumentovanja da u Prilogu treba spomenuti i ono što nije urađeno, naveo je da Odbor za bezbjednost više mjeseci održava sjednice bez prisustva poslanika Demokratskog fronta, koji bojkotuju rad Odbora zbog onemogućavanja vršenja nadzorne uloge, odnosno odbijanja inicijativa za kontrolno saslušanje. Takođe, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike je odbio inicijativu za raspravu o iseljavanju građana sa sjevera Crne Gore. Kad je u pitanju Odbor za antikorupciju, problem je u tome što on nije matični odbor ni za jednu tematiku, iako je stalni odbor. Pavlović je ponovio da i ovakve informacije treba da se nađu u Prilogu. On je dodao i da postoji problem kod funkcionisanja Agencije za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama, jer ona istovremeno štiti dva suprotstavljena principa – privatnost ličnih podataka i pravo javnosti da zna, u čemu se više bavi zaštitom ovog prvog. Konačno, Pavlović je kazao da treba riješiti pitanje statusa izbjeglica i interno raseljenih lica, koji su umjesto državljanstva dobili status privremeno ili stalno nastanjenih stranaca.

Član Odbora Obrad Mišo Stanišić kazao je da Izvještaj o napretku i treba da pohvali sve one aktivnosti koje je Crna Gora uspješno sprovedla, umjesto da se ti uspjesi negiraju. Kad je u pitanju rad Odbora za bezbjednost, kazao je da opozicione partije treba da se dogovore i da predlože jednog zajedničkog kandidata za zamjenika predsjednika Odbora. U pogledu sadržaja Priloga, dodao je da treba ukazati na one oblasti gdje nije napravljen dovoljan napredak, ali da ne treba govoriti kako Crna Gora nije postigla ništa na tom planu.

Zamjenica predsjednika Odbora se saglasila da članovi Odbora mogu da intervišu u cilju poboljšanja teksta, ali i da u Prilogu treba pohvaliti sprovedene aktivnosti i ukazati na ono što nije dobro.

Poslanik Pavlović je kazao da ne želi da se u Prilogu navode samo loše strane ovog procesa, već da se prikažu i pozitivni segmenti i ono što treba unaprijediti. U pogledu izbora zamjenika predsjednika Odbora, kazao je da je tom procedurom osujećena efikasna parlamentarna kontrola, zbog čega Odbor nije raspravljao o ostavci šefa ANB-a, problemu terorizma, prodaji državne kompanije koja se bavi prodajom oružja itd.

Poslanik Stanišić je predložio Pavloviću da preporuča kolegama iz Demokratskog fronta da prestanu sa bojkotom Odbora za bezbjednost i odbranu i da se aktivno uključe u njegov rad. On je dodao da su dosad sve inicijative opozicionih partija procesuirane. Na predlog poslanice Jasavić, poslanici su se vratili na razmatranje dokumenta na dnevnom redu.

Ambasador Pejović je ponovio važnost nove metodologije izrade Izvještaja o napretku, koji će u pet poglavlja predstaviti komparativnu analizu napretka država regiona. Kako je on kazao, poslat je veliki broj metodoloških pitanja za izradu Priloga i ne postoji prostor za prikrivanje informacija, jer sve podatke koje Crna Gora ne dostavi u odgovorima, dostavlja Delegacija EU u Crnoj Gori. On je dodao da nijedna zemlja ne usvaja Prilog koji je negativan po nju samu. Kad je u pitanju dio teksta koji se tiče Skupštine, on je pojasnio da njega dostavljaju skupštinske službe i inkorporira se u Prilog u cjelosti, pa je predložio poslanicima da djeluju sa sugestijama prije nego što se taj tekst pošalje Ministarstvu. On je ocijenio da će input poslanika biti koristan, imajući u vidu da su prošle godine na sjednici Odbora uočene određene faktualne greške, pa su Evropskoj komisiji poslate ispravke.

Poslanik Pavlović je ponovio da ne želi da se o Crnoj Gori pravi negativan izvještaj, već da poslanici i Vlada treba da sarađuju, kako poslanici ne bi bili prinuđeni da drugim kanalima dostavljaju informacije. On je takođe iznio stav da prilog koji Skupština šalje Ministarstvu treba da bude usvojen na sjednici Odbora.

Pošto više nije bilo zainteresovanih za raspravu, zamjenica Ćatović je zaključila sjednicu.

Sjednica je zaključena u 15.45 časova.

SARADNICA U ODBORU

Sanja Bulatović s.r.

ZAMJENICA PREDSJEDNIKA ODBORA

Marija Maja Ćatović s.r.